

Umboðini fyri tey fýra oljufeløgini, Conoco, Murphy, Arco og Texaco, sum vóru vertir, tá ein føroysk sendinevnd vitjaði í Alaska í fjør. Mongu skerjingarnar hjá oljufeløgnum hava nú við sær, at Steve Daines frá Conoco (uttast vm.) og David Peace frá Texaco (uttast hm) eru uppsagdir. Hinir á myndini umboðu Murphrey og Arco. Mynd jan

Skerjingar hjá oljufeløgnum raka nú eisini »Føroyaøkið«:

Fleiri av Føroyaserfrøðingunum eru sagdir upp

JAN MÜLLER

Hópuppsagnir eru gerandiskostur í altjóða oljuverðini í hesum døgum. Metlágur oljuprísirnir hava við sær, at flestu av oljufeløgnum hava skorið niður útreiðslurnar á flestu økjum, og er starvsfólkaøkið tað, sum er meinast rakt.

Spurningurin um hvørjar avleiðingar tær mongu skerjingarnar hava fingið ella fáa fyri „Føroyaøkið“ hevur verið reistur í fjølmíðlunum nakrar ferðir og herfyri segði landsstýrismaðurin í oljumálum, at áhugin hjá oljufeløgnum fyri føroyska landgrunninum framvegis er stórur.

Tað er tó greitt, at tær mongu uppsøgurnar í oljufeløgnum hava við sær, at fleiri av teimum fólki, sum nú í eina 4-5 ár hava havt Føroyaúrdráð sum sitt arbeiðsøki meira ella minni burturav, nú eru uppsøgd.

Sosialurin skilur, at millum tey fólkinu, sum hava arbeiðt við Føroyaøkinu í fleiri ár og sum hava verið partur av býarmyndini í hovuðsstaðnum ikki so fáar ferðir um árið er m.a. Richard Vernon frá Phillips Petroleum, sum leingi hevur verið ein av oddamönnum fyri fyrireikingunum hjá felagnum undan 1. útbjóðing. Vit skilja annars, at hetta hevur einki við virksemin hjá felagnum í Føroyum at gera. Richard Vernon er bert ein av mongum Phillipsfólki, sum eru uppsøgd seinastu tíðina. Uppgávur hansara verða hereftir raktar av øðrum fólki.

Ein annar „Føroya-serfrøðingur“ og sum hevur verið við til at fyrireika oljuseminar í Norðurlandahúsinum og annars hevur verið rættliga virkin á sínum øki er Michael Welland frá Lasmo. Eisini hann er uppsagdur. Hann arbeiðir í fleiri ár í Indonesia, áðrenn hann m.a. fekk før-

oyska landgrunnin sum sitt nýggja arbeiðsøki.

Eisini hjá stóru oljufeløgnum Texaco og Conoco eru uppsøgurnar, sum raka manningina á Føroyaøkinu. Samskiparin fyri Texaco-samtakið, ið fevnir um oljufeløgini Texaco, Arco, Conoco og Murphy, Dave Peace hevur eisini mist sitt arbeiði. Texaco er operatørur í umrødda samtaki og hevur Dave Peace myndað samtakið, eitt nú tá ein føroysk sendinevnd vitjaði í Alaska í fjør. Eisini eitt annað starvsfólk hjá Texaco, sum fleiri ferðir hevur verið í Føroyum og sum var við til at savna inn grótsløg kring alt Føroyar til kanningarnar hjá felagnum, Bent Baumbach er

Michael Welland, ein av royndu jarðfrøðingunum hjá Lasmo og sum nú eisini er uppdagdur vegna lágu oljuprísunum. Hann hevur verið rættliga virkin á Føroyaøkinu

Richard Vernon í miðjuni, sum í fleiri ár hevur verið ein av oddamönnum hjá Phillips, tá tað snúði seg um Føroyaøkið. Her hittir hann Eyðun Elttor saman við Jakob Rugland, sum framvegis starvast fyri Phillips

sagdur úr starvi. Og taka vit Conoco, so hevur Steve Daines, sum hevur verið ein av leiðandi jarðfrøðingunum hjá felagnum á Føroyaøkinu, fingið uppsøgn. Hann var eisini ein av vertunum fyri føroyska ferðalagnum, sum vitjaði í Alaska.

Sosialurin hevur spurt seg fyri hjá oljufeløgnum og eisini hjá oljufyrirsitingini um, hvørjar avleiðingar hesar uppsøgurnar í veruleikanum hava fyri virksemin hjá feløgnum við Føroyar. Sum skilst er tað heilt vanligt, tá oljuprísirnir lækka so nógv, at fólk á øllum deildum hjá feløgnum verða uppsøgd.

Tá talan so eisini er um leiðandi fólk, ið fáast við føroyaøkið, so merkir hetta ikki, at feløgini harvið leggja minni dent á eina komandi oljuleiting. Tað merkir í ávísam fýrum, at deildir verða lagdar saman, soleiðis at ein persónur, sum hevur havt t.d. Norðurafrika sum arbeiðsøki, eisini fær Føroyar sum arbeiðsøki osfr.

Annars skilst, at lágu oljuprísirnir hava við sær, at oljufeløgini ikki er serliga hugað fyri at spjæða sitt virksemin á føroyska landgrunninum. Tvs. at feløgini eru mest sinnad at bjóða uppá teir teigarnar, sum

leggja næst markinum og næst verandi kendum oljuleldum á bretskum øki. So er tað eisini spurningurin, hvussu marknasemjan millum Føroyar og Bretland fer at siggja út og hvussu hon fer at ávirka eina komandi útbjóðing. Verður hon til fyrmin fyri báðar partar ella hvussu! Hetta eru spurningar eingin kann svara, fyrr enn vit hava sæð, hvar endaliga landgrunnsmarkið gongur.

Hóast Føroyaøkið tyktist áhugavert so er helst rætt á seta spurningin, nær og hvussu oljufeløgini fara at trýsta á bremsuna, tá talan er um framtíðar fløgur her. Tann drúga biðitíðin ger tað ikki betur. Eitt nú er tað ár síðani, at AMG-samtakið við Statoil, Mobil og Enterpriser segði seg vera helt klárt til at fara undir leiting.

Annars skilst, at áhugin fyri at gera forkanningar framvegis er stórur. Oljumáladeildin hevur júst givið eitt forkanningarlovi til Veritas, sum er tað upprunliga Digicon. Hetta seismikkfelagið hevur víst seg at vera rættliga virkið á føroyska landgrunninum umframt at tað hevur skotið nógv í Hvíta økinu eisini. Felagið ger bæði arbeiði fyri oljufeløg og ger eisini uppgávur fyri egnarokning, sum tað so selur víðari. Í lötuni hevur Oljumáladeildin til viðgerðar eina umsókn frá øðrum seismikkfelag um kanningar í vár.

Eingin ivi er um, at støðan hjá oljufeløgnum fer at hava ávirkan á eina komandi leiting við Føroyar. Vit fara helst at siggja broytingar í samstarvinum, soleiðis at tað verða færri og størri samtøk av feløgum, sum ganga saman fyri at minka enn meira um vágan. Nú verður so biðað eftir kolvetnis-kattalóg, marknasemju og 1. útbjóðing.

Hópuppsagnir í Saga Petroleum

Tann lági oljuprísurin og eitt stórt undirskot krevur síni offur í norska oljufelagnum Saga Petroleum. Oljufelagið noyðist at senda 25 prosent av starvsfólkunum heim; hetta svarar til eina 400 fólki

JÓGVAN HUGO GARDAR SKRIVAR ÚR OSLO

Saga Petroleum leggur fyrrapartin í dag fram eina ársfrágreiðing, sum visir eitt hall uppá 1,5 milliardir norskar krónur. Hetta veit norska útvarpið, NRK, at siga í morgun.

Samstundis verður roknað við at Saga Petroleum vil kunngerá, hvar í felagnum skerjingar koma. Útreiðslustøðið í 1999 byggir nú á ein oljuprís uppá tiggju doll-

arar fyri oljufatið.

Saga Petroleum hevur ikki boðað frá, hvar og hvussu nógv fólk verða sðgd upp, men 400 av teimum 1600 starvsfólki hjá Saga Petroleum verða send heim.

Í fyrstu atløgum verður roknað við, at hetta rakar meinst á hovuðs-skrivstovuni í Sandvika uttan fyri Oslo, í Stavanger og í Norðsjónum.

Virksemin uttan fyri Noreg er fyrbils ikki nevnt.

30.000 arbeiðspláss í vanda

Ein álvarsleg kreppa er við at raka norska skipasmiðju, og oljuádnad. Sambært norskum bløðunum kunnu nærmari 30.000 av 110.000 starvsfólki innan skipasmið og oljuádnad rokna við at fáa sekkin ella at verða send heim í óavmarkaða tíð

JÓGVAN HUGO GARDAR SKRIVAR ÚR OSLO

Norsk tíðindastovan NTB hevur roknað út, at fleiri tiggjutúsundtals fólk innan oljuádnad og skipasmið kunnu missa starvið, og hetta er sera álvarslegt fyri bygda- og býarsamfeløgini á vesturstrond Noregs. Orsök in til kreppuna er ikki einföld, men lágur oljuprís, virksemin í Eúropa er minni enn vanligt, og at Asia er í kreppu eru triggjar móguligar orsøkir.

Skipasmiðjurnar

Serfrøðingar rokna ikki við, at oljuprísurin fer at økjast fyrr enn á vetri 2000/2001. Fyri skipasmiðjurnar við tað merkja økt virksemin. Norsk skipasmiðjurnar hava umleið 10.000 fólk í starvi, men eina 20.000 stórvu eru knýtt at fyrirkø, sum lata skipasmiðjunum ymsar tænastur.

Fyri helmingin av skipasmiðjunum er støðan tann, at orðrabókin er tøm 1. januar 2000. Møguleikin fyri at fáa nýggjar bløggingar sær

ikkjó góður út í lötuni, og sjálvt um bløggingarnar koma í vár, so rokna tey flestu við at ikki slepst undan at senda fólk heim í eina tíð.

Oljuvinna

Norska oljuvinna er á veg inn í eina stóra kreppu. Eina 30.000 starvsfólk er knýtt beinleiðis til oljuvinnuna, men taka vit tey, sum lata ymsar tænastur til vinnuna við, so er talið oman fyri 60.000. Tey fyrstu eru longu uppsøgd. Tey norsku oljufeløgini hava nú avgjørt at klænka fyrirkøurnar, og ein stórvu partur av innleigaðum ráðgevvum eru uppsagdir.

Oljufyrirkøurnar rokna við munandi minni virksemin tey næstu tvey-trý árinu.

Fleiri av oljufeløgnum, sum hava rættindi í norskum sjógvum, hava boðað frá, at tey fyrbils ikki fara undir nakra nýggja verkætlan, og fleiri verkætlanir, sum feløgini hava ætlað at byrja uppá í ár og komandi ár eru útsettar.